

1. Slovník pomístních jmen v Čechách

Pomístní jména, názvy neosídlených zeměpisných objektů, především polí, luk, lesů, hor, vod a cest, tvoří jednu ze skupin vlastních jmen zeměpisných.

Pomístní jména z území Čech byla nashromážděna rozsáhlou soupisovou akcí, která probíhala v letech 1963–1980. Získáno bylo téměř půl milionu dokladů pomístních jmen.

Po delším období náročných přípravných prací, které spočívaly hlavně v budování abecedního generálního katalogu pomístních jmen z území Čech, následném vytváření jejich počítačové databáze a vymezení koncepce slovníku, byla na počátku 21. století započata vlastní práce na prvním svazku Slovníku pomístních jmen v Čechách.

První svazek vyšel roku 2005; díky výraznému urychlení prací byl pak v každém následujícím roce publikován další svazek.

Po vydání 5. svazku bylo rozhodnuto zveřejňovat dále nově zpracovaná hesla Slovníku pomístních jmen v Čechách v elektronické podobě.

Přehled heslových slov a nově zpracovaná hesla: <https://spjc.ujc.cas.cz/>

Zpracovaná hesla, která byla zveřejněna v knižních svazcích Slovníku pomístních jmen, nelze zatím z důvodu trvání licenční smlouvy s nakladatelstvím v elektronické podobě zveřejnit.

Proto jsou u hesel začínajících na A – Buc uvedeny pouze odkazy na příslušný svazek Slovníku pomístních jmen v Čechách.

Copyright © 2014–, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., oddělení onomastiky.

2. Slovník pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku:

Elektronický *Slovník pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku* (SPJMS) zpracovává pomístní jména (anoikonoma, mikrotoponoma) z území historické Moravy a české části Slezska shromážděná celonárodní sběrovou akcí v letech 1965–1986.

Pomístní jména jsou názvy neobydlených, v krajině pevně fixovaných objektů. Slovník tak analyzuje především názvy pozemků (pozemková jména), vodních toků (hydronyma), útvarů vertikálního členění zemského povrchu (oronoma), komunikací (hodonyma) a významných orientačních bodů a objektů (skály, osamělé kameny, stromy, boží muka, kapličky, křížky apod.). Do slovníku jsou zařazeny také názvy místních částí (byl jim věnován samostatný oddíl soupisové ankety) a některých ulic; mnohé z nich bývají pokračováním původního pomístního jména, mnohé nesou názvy původních zaniklých obcí, osad a samot.

SPJMS zaznamenává PJ, mnohdy již zaniklá, a zachycuje je moderní formou. Umožňuje uživatelům zobrazit příslušná PJ na mapě, u map lze nadto měnit podklad (fyzická mapa, mapa vodstva, okresů aj.). Do budoucna se počítá s rozšířením mapovacího modulu pro uživatele. SPJMS je koncipován jako slovník interaktivní; plánuje se jeho propojení např.

s elektronickým Českým jazykovým atlasem nebo Slovníkem nářečí českého jazyka, čímž lze na propriální jednotky nahlížet z širšího jazykového (a též areálového) spektra.

Od roku 2014 je SPJMS postupně zpřístupňován na internetu.

Přehled heslových slov a nově zpracovaná hesla: <http://spjms.ujc.cas.cz/>

3. **Místní jména v Čechách:** <https://mjc.ujc.cas.cz>
4. **Místní jména na Moravě a ve Slezsku** (1970, 1980):
[https://www.trhknih.cz/kniha/287qsjmf5q ...](https://www.trhknih.cz/kniha/287qsjmf5q...)
<https://www.trhknih.cz/kniha/2kmh61r78z>
5. **Projekt:**
 - podle druhu onym:
 - 20 onym, 2 – 3 normostrany
 - výpis z mapových podkladů (anoikonyma), názvy věcí (z textu: podklady), antroponyma (analýza podle literatury a matrik), neobvyklá místní jména apod.
 - postup analýzy
 - prezentace projektu
6. **Test nebo rozšířená seminární práce** (min. 10 normostran)
7. **Průběžné cvičení:** podle mapy; matrika narozených – např.
[https://digi.ceskearchivy.cz/Matriky-Rimskokatolicka-cirkev-C-C-Cakov ...](https://digi.ceskearchivy.cz/Matriky-Rimskokatolicka-cirkev-C-C-Cakov...) apod.

Např. také diplomky: https://is.muni.cz/th/jxdgs/nazvy_vodnich_toku_povodi_moravy.pdf
(také přehled v naší knihovně)

Katastry:

- I. berní rula, I. rustikální katastr (1654):
<http://oldgeogr.muni.cz/ucebnice/dejiny/obsah.php?show=101>
- II. berní rula (Kinského reformy 1683 a 1684):
<http://oldgeogr.muni.cz/ucebnice/dejiny/obsah.php?show=102>
- Tereziánský III. a IV. berní rula): [https://terezian.com/terezianskyKatastr.php ...](https://terezian.com/terezianskyKatastr.php)
<https://web.archive.org/web/20140522104409/http://oldgeogr.muni.cz/ucebnice/dejiny/obsah.php?show=103>
- josefínský, josefský, tereziánsko-josefský:
<https://web.archive.org/web/20140522051338/http://oldgeogr.muni.cz/ucebnice/dejiny/obsah.php?show=106...>
<http://oldgeogr.muni.cz/ucebnice/dejiny/obsah.php?show=107>
- stabilní:
<https://web.archive.org/web/20141031062716/http://oldgeogr.muni.cz/ucebnice/dejiny/obsah.php?show=108>

- I. a II. vojenské mapování:
<https://web.archive.org/web/20141031062721/http://oldgeogr.muni.cz/ucebnice/dejiny/obsah.php?show=109>
- III. vojenské mapování:
<http://oldgeogr.muni.cz/ucebnice/dejiny/obsah.php?show=110>